NORRTÄLJE KOMMUNSTYRELSE
2020-06-26
Diarienr 20-946
Klassificering 1.3.9

NORRTÄLJE KOMMUN

Revisionen

2020-06-23

Kommunfullmäktige för kännedom

Barn- och skolnämnden
Socialnämnden
Kommunstyrelsen

Granskning av samverkan i arbetet med barn och ungdomar som riskerar att fara illa

Vi, de förtroendevalda revisorerna i Norrtälje kommun, har givit PwC i uppdrag att granska samverkan kring barn och ungdomar som riskerar att fara illa. Granskningens syfte är att bedöma om barn- och skolnämnden samt socialnämnden säkerställer en ändamålsenlig samverkan kring dessa barn och ungdomar.

Efter genomförd granskning gör vi bedömningen att barn- och skolnämnden och socialnämnden inte helt säkerställer en ändamålsenlig samverkan för barn och ungdomar som riskerar att fara illa.

Den sammanfattande bedömningen bygger på en bedömning av fyra revisionsfrågor som besvaras med ja, delvis eller nej och redovisas i tabellen nedan. Granskningens resultat redovisas i sin helhet i bifogad revisionsrapport.

Revisionsfråga	Kommentar	
Revisionsfråga 1: Finns det tillräckliga strukturer och riktlinjer för samverkan på övergripande nivå mellan aktörer inom kommunen?	**Delvis** Vi konstaterar att det finns en formaliserad samverkan kring barn och ungdomar som risker att fara illa i form av BUS-överenskommelsen och att den i flera delar är aktiv och upplevs välfungerande. Vi konstaterar dock att BUS-samverkan, eller annan samverkan inom området, på högsta förvaltningsnivå och politisk nivå inte är aktiv. Vi konstaterar att TiNK har en övergripande samordningsfunktion i kommunens trygghetsarbete och att det finns forum där flera aktörer inom kommunen möts och kan diskutera frågor rörande barn och ungdomar som riskerar att fara illa, bland annat inom ramen för områdesgrupperna. Vi bedömer dock att ansvaret för samverkan på övergripande nivå gällande barn och ungdomar som riskerar att fara illa inte är helt tydliggjort.	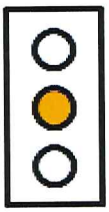

	TiNK finns representerad i BUS styrgrupp men dess roll gentemot skola och socialtjänst är i övrigt inte formaliserad och berörda inom skola och socialtjänst upplever inte ansvarsfördelningen för samverkan mellan aktörer på en övergripande nivå som tydlig.	
Revisionsfråga 2: Finns det fastställda riktlinjer för hur samverkan ska ske på individnivå?	**Ja** Vi konstaterar att det finns funktioner, riktlinjer och rutiner för hur samverkan ska ske på individnivå i form av SIP-samordnare, SIP-möten, socialtjänstens mallar och i arbetet med elever med hög frånvaro. Den formaliserade samverkan på individnivå upplevs generellt som välfungerande. Vi noterar att rutiner för Mobila är under framtagande. Vi noterar att det beskrivs ett behov av formaliserade och förtydligade riktlinjer för samverkan med aktörer utanför kommunen, fram för att kring ensamkommande, familjehemsplacerade och barn och ungdomar från annan kommun och barn och unga med psykiatriska diagnoser i behov av behandling.	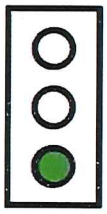
Revisionsfråga 3: Finns det analyser av behov av tidiga insatser riktade till barn som riskerar att fara illa? Har det utifrån gjorda analyser vidtagits åtgärder?	**Nej** Vi konstaterar att vi inte har kunnat ta del av några skriftliga analyser av behov av tidiga insatser riktade till barn som riskerar att fara illa. Vi bedömer att det inte är tydliggjort vem som ansvarar för att analyser kommer till stånd eller vem som ansvarar för att det saknas mer operativa tidiga insatser för de barn och ungdomar som ännu inte kommit i kontakt med socialtjänsten. Vi ser positivt på att hälsosamtalen inom skolorna ska börja följas upp och analyseras för att eventuella åtgärder ska kunna sättas in, samt att TiNK-enkäten genomförs och svaren analyseras.	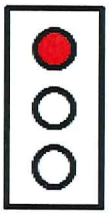

Kontrollmål 4: Följs resultatet av arbetet inom området upp?	**Nej** Vi konstaterar utifrån protokollsgranskning att uppföljning av samverkan på övergripande nivå gällande barn och unga som riskerar att fara illa inte genomförts enligt BUS-överenskommelsens eller i övrigt. Vi noterar att en uppföljning av ansvarsfördelningen inom samverkan för barn och unga som riskerar att fara illa är påkallad. Dels på grund av att vi för revisionsfråga 1 konstaterat att ansvarsfördelningen för samverkan mellan aktörer på en övergripande nivå upplevs som otydlig. Dels för att vi för revisionsfråga 3 konstaterat att det inte är tydliggjort vem som ansvarar för att analyser av behov av tidiga insatser kommer till stånd eller vem som ansvarar för att åtgärda att det saknas mer operativa tidiga insatser för de barn och ungdomar som ännu inte kommit i kontakt med socialtjänsten. Vi noterar att socialnämnden tagit del av muntlig information från TiNK medan barn- och skolnämnden inte har gjort det.	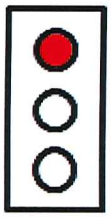

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till barn- och skolnämnden och socialnämnden:

- Säkerställa att BUS-samverkan på högsta förvaltningsnivå och politisk nivå är aktiv och välfungerande.
- Säkerställa att BUS-överenskommelsen och övrig samverkan på området utvärderas.
- Säkerställa att ansvarsfördelningen gällande uppföljning, analys och insatser för barn och unga som riskerar att fara illa tydliggörs, vilket bland annat innebär att TINK:s roll i relation till övriga aktörer inom BUS specificeras.
- Säkerställa att det sker en gemensam analys avseende behov av tidiga insatser och att det utifrån denna vidtas åtgärder.

Revisorerna önskar att skriftligt få ta del av nämndernas yttrande med anledning av granskningsresultatet och de lämnade rekommendationerna. Svar önskas senast den 12 oktober 2020.

NORRTÄLJE KOMMUN
Revisorerna

Revisionsrapporten överlämnas härmed till barn- och skolnämnden samt socialnämnden för yttrande.

Vi önskar även ta del av kommunstyrelsens syn på resultatet i granskning och de lämnade rekommendationerna. Rapporten överlämnas även till kommunstyrelsen för yttrande.

Yttrande samt protokoll tillställs revisorerna via kommunkansliet i Norrtälje samt skickas elektroniskt till sakkunnigt biträde Carin Hultgren på PwC carin.hultgren@pwc.com

För revisionen

Johhny Karlson
Ordförande

Granskning av samverkan i arbetet med barn och ungdomar som riskerar att fara illa

Norrtälje kommun

Juni 2020

Ellen Röllgårdh
Josefin Gustavsson
Karin Magnusson

pwc

Revisionsrapport

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
1. Inledning	4
2. Norrtälje kommun	6
3. Iakttagelser och bedömningar	7
3.1 Samverkan på övergripande nivå	7
3.1.2 Iakttagelser	7
3.1.2 Bedömning	11
3.2 Samverkan på individnivå	12
3.2.1 Iakttagelser	12
3.2.2 Bedömning	14
3.3 Analyser av behov av tidiga insatser samt åtgärder	14
3.3.1 Iakttagelser	14
3.3.2 Bedömning	16
3.4 Uppföljning av resultat	16
3.4.1 Iakttagelser	16
3.4.2 Bedömning	18
4.Revisionell bedömning	20
4.1 Rekommendationer	20
5. Bilaga	

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna inom Norrtälje kommun genomfört en granskning av samverkan kring barn och ungdomar som riskerar att fara illa.

Vår bedömning är att barn- och skolnämnden och socialnämnden inte helt säkerställer en ändamålsenlig samverkan för barn och ungdomar som riskerar att fara illa.

Vår bedömning baseras på bedömningen av de fyra revisionsfrågorna i granskningen, vilka framgår nedan. Revisionsfrågorna besvaras med ja, delvis eller nej. Motivering till bedömningen av revisionsfrågorna framgår även under varje avsnitt i rapporten.

Revisionsfråga	Kommentar	
Revisionsfråga 1: Finns det tillräckliga strukturer och riktlinjer för samverkan på övergripande nivå mellan aktörer inom kommunen?	**Delvis** Vi konstaterar att det finns en formaliserad samverkan kring barn och ungdomar som risker att fara illa i form av BUS-överenskommelsen och att den i flera delar är aktiv och upplevs välfungerande. Vi konstaterar dock att BUS-samverkan, eller annan samverkan inom området, på högsta förvaltningsnivå och politisk nivå inte är aktiv. Vi konstaterar att TiNK har en övergripande samordningsfunktion i kommunens trygghetsarbete och att det finns forum där flera aktörer inom kommunen möts och kan diskutera frågor rörande barn och ungdomar som riskerar att fara illa, bland annat inom ramen för områdesgrupperna. Vi bedömer dock att ansvaret för samverkan på övergripande nivå gällande barn och ungdomar som riskerar att fara illa inte är helt tydliggjort. TiNK finns representerad i BUS styrgrupp men dess roll gentemot skola och socialtjänst är i övrigt inte formaliserad och berörda inom skola och socialtjänst upplever inte ansvarsfördelningen för samverkan mellan aktörer på en övergripande nivå som tydlig.	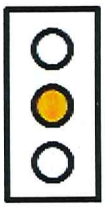
Revisionsfråga 2: Finns det fastställda riktlinjer för hur samverkan ska ske på individnivå?	**Ja** Vi konstaterar att det finns funktioner, riktlinjer och rutiner för hur samverkan ska ske på individnivå i form av SIP-samordnare, SIP-möten, socialtjänstens mallar och i arbetet med elever med hög frånvaro. Den formaliserade samverkan på individnivå upplevs generellt som välfungerande. Vi noterar att rutiner för Mobila är under framtagande. Vi noterar att det beskrivs ett behov av formaliserade och förtydligade riktlinjer för samverkan med aktörer utanför kommunen, fram för att kring ensamkommande, familjehemsplacerade och barn och ungdomar från annan kommun och barn och unga med psykiatriska diagnoser i behov av behandling.	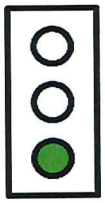

Revisionsfråga 3: Finns det analyser av behov av tidiga insatser riktade till barn som riskerar att fara illa? Har det utifrån gjorda analyser vidtagits åtgärder?	**Nej** Vi konstaterar att vi inte har kunnat ta del av några skriftliga analyser av behov av tidiga insatser riktade till barn som riskerar att fara illa. Vi bedömer att det inte är tydliggjort vem som ansvarar för att analyser kommer till stånd eller vem som ansvarar för att det saknas mer operativa tidiga insatser för de barn och ungdomar som ännu inte kommit i kontakt med socialtjänsten. Vi ser positivt på att hälsosamtalen inom skolorna ska börja följas upp och analyseras för att eventuella åtgärder ska kunna sättas in, samt att TiNK-enkäten genomförs och svaren analyseras.	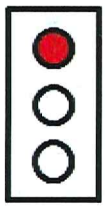
Kontrollmål 4: Följs resultatet av arbetet inom området upp?	**Nej** Vi konstaterar utifrån protokollsgranskning att uppföljning av samverkan på övergripande nivå gällande barn och unga som riskerar att fara illa inte genomförts enligt BUS-överenskommelsens eller i övrigt. Vi noterar att en uppföljning av ansvarsfördelningen inom samverkan för barn och unga som riskerar att fara illa är påkallad. Dels på grund av att vi för revisionsfråga 1 konstaterat att ansvarsfördelningen för samverkan mellan aktörer på en övergripande nivå upplevs som otydlig. Dels för att vi för revisionsfråga 3 konstaterat att det inte är tydliggjort vem som ansvarar för att analyser av behov av tidiga insatser kommer till stånd eller vem som ansvarar för att åtgärda att det saknas mer operativa tidiga insatser för de barn och ungdomar som ännu inte kommit i kontakt med socialtjänsten. Vi noterar att socialnämnden tagit del av muntlig information från TiNK medan barn- och skolnämnden inte har gjort det.	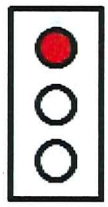

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till barn- och skolnämnden och socialnämnden:

- Säkerställa att BUS-samverkan på högsta förvaltningsnivå och politisk nivå är aktiv och välfungerande.
- Säkerställa att BUS-överenskommelsen och övrig samverkan på området utvärderas.
- Säkerställa att ansvarsfördelningen gällande uppföljning, analys och insatser för barn och unga som riskerar att fara illa tydliggörs, vilket bland annat innebär att TINK:s roll i relation till övriga aktörer inom BUS specificeras.
- Säkerställa att det sker en gemensam analys avseende behov av tidiga insatser och att det utifrån denna vidtas åtgärder.

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Att inte upptäcka barn och unga som riskerar att fara illa orsakar mycket lidande och kan komma att bli väldigt kostsamt.

För att lyckas med tidiga insatser riktade till barn och unga som riskerar att fara illa krävs ett nära samarbete mellan skolan och socialtjänsten och de behöver ha uppbyggda kontaktvägar till andra väsentliga aktörer såsom regionens verksamheter som riktar sig till målgruppen.

Myndigheter har en allmän lagstadgad skyldighet att samverka enligt 8 § förvaltningslagen. När det gäller frågor som rör barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa finns även en särskild skyldighet att samverka. Detta regleras i lagstiftning för polis, förskola och skola (skollag), socialtjänst (socialtjänstlag) samt hälso- och sjukvård. Lag om samverkan gäller även enskilt bedriven sjukvård, förskola, skola och skolbarnomsorg.

I en fungerande samverkan är det bland annat av stor vikt att det i kommunen finns fungerande rutiner för anmälan av oro till socialtjänsten, rutiner för utredning av barn som misstänks fara illa och tillgång till insatser för att möta barn, unga och familjer i behov av stöd. En framgångsrik samverkan kräver struktur i form av tydlig arbetsfördelning och rutiner för samverkan.

I Norrtälje kommun har ett åtgärdsprogram för grundskolorna tagits fram för att kunna minska personalen med ca 25 tjänster. Samtidigt bedrivs ett arbete med särskilt fokus på elevhälsan att förebygga psykisk ohälsa bland eleverna. Barn- och skolnämndens verksamhetsmål om barn och ungas framtid uppfylldes inte för 2019. Inom socialnämndens område förväntades verksamhetsmålet avseende att nämnden ska erbjuda invånaren rätt insats, i rätt tid och av rätt aktör att inte att uppnås för 2019. I verksamhetsberättelse 2019 framkom dock att målet var uppnått med hänvisning till nyckeltal i Kolada gällande andel ej återaktualiserade barn och unga ett år efter avslutad utredning eller insats samt behörighet till nationellt program på gymnasiet.

Revisorerna har utifrån en bedömning av risk och väsentlighet beslutat att göra en fördjupad granskning av kommunens arbete kring barn och ungdomar som riskerar att fara illa.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om barn- och skolnämnden samt socialnämnden säkerställer en ändamålsenlig samverkan för barn och ungdomar som riskerar att fara illa.

Följande revisionsfrågor används för att svara mot syftet:

- Finns det tillräckliga strukturer och riktlinjer för samverkan på övergripande nivå mellan aktörer inom kommunen?
- Finns det fastställda riktlinjer för hur samverkan ska ske på individnivå?

- Finns det analyser av behov av tidiga insatser riktade till barn som riskerar att fara illa? Har det utifrån gjorda analyser vidtagits åtgärder?
- Följs resultatet av arbetet inom området upp?

1.3 Revisionskriterier

Samverkan

Förvaltningslagen 8 §: En myndighet ska inom sitt verksamhetsområde samverka med andra myndigheter.

Socialtjänstlagen 1 kap 1 a §: Socialnämnden ska i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs.

Skollagen 29 kap 13 §: Huvudmannen för verksamhet som avses i denna lag och den som är anställd i sådan verksamhet, ska på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs.

Förebyggande

Socialtjänstlagen 5 kap 1 § punkt 3: Socialnämnden ska bedriva uppsökande verksamhet och annat förebyggande arbete för att förhindra att barn och unga far illa.

Det kan även finnas vissa av fullmäktige fastslagna mål/planer/direktiv vilka utgör revisionskriterier.

1.4 Avgränsning

Granskningen avgränsas till att gälla barn som finns inom grundskolans verksamhet åk F-6.

1.5 Metod

Granskningen har genomförts genom genomgång av rutiner och riktlinjer som rör samverkan på övergripande nivå och på individnivå. Protokollsgranskning har gjorts av nämndernas sammanträden 2019 fram till granskningens genomförande.

Därtill har intervjuer genomförts med:

- Ansvarig för skolans verksamhetsområde
- Ett urval av rektorer, (gruppintervju)
- Representanter från elevhälsan (gruppintervju)
- Ansvarig för individ- och familjeomsorgen
- Representanter från socialtjänstens myndighetsavdelning
- Representanter från Trygg och Norrtälje kommun, TiNK

2. Norrtälje kommun

Nedan redogörs för organisation och verksamhet för de enheter som berörs av granskningens område.

Barn- och skolnämnden

Barn- och utbildningskontoret arbetar på uppdrag av barn- och skolnämnden och utbildningsnämnden och ansvarar för kommunens utbildningsverksamhet inom förskola, grundskola, gymnasieskola, särskola samt vuxenutbildning. Den centrala barn- och elevhälsan ingår i barn- och utbildningskontoret och deras uppdrag är att arbeta hälsofrämjande och förebyggande i de kommunala förskolorna och skolorna. Den centrala barn- och elevhälsan är organiserad genom att skolsköterskor och skolkuratorer är utplacerade på skolorna men har sina chefer centralt placerade. Skolpsykologer, arbetsterapeuter och en del av specialpedagogerna sitter centralt som ett team där de jobbar på uppdrag av beställningar från rektorer och skolor. Centralt finns även en kvalitetsutvecklare som hanterar klagomål och kränkningsärenden som representant för huvudman samt tre handläggare för myndighetsutövning.

Socialnämnden

Socialkontoret utför kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen och övrig lagstiftning där socialnämnden anges som ansvarig. Inom Socialkontoret finns barn- och ungdomsavdelningen som bland annat ansvarar för myndighetsbedömning avseende barn och ungdomar.

TiNK

Trygg i Norrtälje kommun (TiNK) en avdelning på kommunstyrelsekontoret som samordnar, leder och utvecklar trygghetsarbetet mellan Norrtälje kommun, Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje, Polisen, föreningar, företag, kyrkor och andra myndigheter. Inom TiNK-organisationen finns kommunens fältsamordnare.

Norrtäljemodellen

Norrtälje kommun en egen modell för samverkansformer som kallas Norrtäljemodellen. Modellen är en permanentning och vidareutveckling av Tiohundraprojektet, som startades 2006 av Norrtälje kommun och Region Stockholm. Under det gemensamma begreppet Norrtäljemodellen fortsätter arbetet med att utveckla nya och gränsöverskridande samverkansformer för invånarnas bästa. De aktörer som leder detta är kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje, vårdbolaget Tiohundra, Norrtälje kommun och Region Stockholm. Kommunalförbundet har en egen politisk ledning med representanter från både kommun och region.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1 Samverkan på övergripande nivå

Revisionsfråga 1: Finns det tillräckliga strukturer och riktlinjer för samverkan på övergripande nivå mellan aktörer inom kommunen?

I Norrtälje kommuns *Mål och budget 2020-2022* att ett av kommunfullmäktiges långsiktiga mål innebär att kommunen ska vara en kunskapsinriktad skolkommun - där barn och unga rustas väl för framtiden och ges möjlighet att nå sin fulla potential. Vidare framgår att barn- och skolnämnden ska genomföra en satsning på barn och ungas psykiska hälsa.

I kommunens mål och budget anges också att socialnämnden uppmuntras att fortsätta öka samverkan med såväl interna som externa aktörer samt genomföra en organisationsöversyn/förändring för att bättre kunna tillgodose rätt behov i rätt tid och av rätt aktör. Där anges även socialnämndens inriktning som innebär en central roll i arbetet med att skapa likvärdiga förutsättningar till ett bra liv för barn och unga, varför tidiga och rätt inriktade insatser fortsatt ska vara hörnstenar i de bedömningar som görs.

3.1.2 Iakttagelser

Fullmäktiges uppdrag

Barn- och skolnämndens verksamheter beskriver att satsningen på barn och ungas psykiska hälsa till stor del handlar om att elevhälsan har fått tillskott i budget vilket gör att ytterligare resurser har kunnat läggas på psykolog och kurator. Genom dessa medarbetare beskrivs det största arbetet kopplat till psykisk hälsa ske.

Socialtjänsten uppger att fokus ligger på att stärkt samverkan med skola, KSON och TioHundra och redogör för olika förändringar i arbetssätt såsom att automatisera/robotisera vid förhandsbedömning för att utredningar snabbare ska komma igång och upprättandet av en enhet specialiserad på våld i nära relationer.

Samverkan mellan socialnämnden och barn- och skolnämnden

Norrtälje kommun har en lokal BUS-överenskommelse från 2018 som innebär en plattform för lokal samverkan kring barn och unga i behov av särskilt stöd. I denna överenskommelse ingår de granskade nämnderna; barn- och skolnämnden och socialnämnden men även utbildningsnämnden och kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje. Barn- och skolnämnden fattade beslut om BUS-överenskommelsen 2018-10-15 och socialnämnden 2018-06-14. Syftet med överenskommelsen anges vara att;

1. Tydliggöra ansvarsfördelningen och ansvarstagande för att samverka kring att barn och ungdomar i Norrtälje kommun i behov av särskilt stöd och deras anhöriga får de insatser de behöver och har rätt till.
2. På bästa sätt ta tillvara kommunens resurser och kompetenser så att barn och unga får sina rättigheter och behov tillgodosedda.
3. Möjliggöra upprättandet av långsiktigt hållbara lösningar för barnet och att rätt insats ges till rätt person vid rätt tidpunkt.

Vidare framgår att parterna har ett gemensamt ansvar för att tidigt identifiera barn och unga som avviker i sin utveckling och/eller har psykiska problem samt att tidigt samordna sina insatser. I överenskommelsen tydliggörs samverkansorganisationen, vilken sker på flera nivåer.

På en politisk nivå ska det inom BUS-samverkan finnas representanter (arbetsutskott/presidium) för Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON), socialnämnden, barn- och skolnämnden och utbildningsnämnden och dessa ska mötas för att följa upp samverkan enligt BUS-överenskommelsen inklusive BUS-plan, minst en gång per år. Nämnderna turas om att vara sammankallande. I intervjuer framgår att samverkan enligt BUS- överenskommelsen inte har skett på politisk nivå under de senaste två åren. I intervjuer framgår att det beror på att delar av ledningen inom både barn- och utbildning och KSON förändrats under året. Vidare uppges att kommunalförbundet har ansvar att sammankalla den politiska nivån och att det även påtalats för dem att det är deras uppdrag.

Samverkan anges också finnas på högsta förvaltningsnivå i form av BUS-styrgrupp. I BUS-styrgrupp ingår parternas förvaltningschef eller person som utses. Förslag på styrgrupp i överenskommelsen från 2018 är:

- Socialkontoret, Avdelningschef Barn- och Ungdomsavdelningen
- KSON, Avdelningschef Biståndsavdelningen
- Tiohundra, Verksamhetschef Barn- och Ungdomspsykiatri
- Tiohundra, Verksamhetschef Medicinska mottagningar
- Barn- och Utbildningskontoret, Verksamhetschef Elevhälsan

Syftet med styrgruppen anges vara att säkerställa en konstruktiv samverkan kring berörd målgrupp, att samordna arbetet och gemensamt utveckla samverkan i enlighet med överenskommelsen. Styrgruppen ska enligt överenskommelsen träffas två gånger per termin, vilket också uppgetts i intervjuer. Enligt intervjuer deltar däremot inte förvaltningscheferna i styrgruppen och samverkansmöten mellan dem äger inte rum med någon regelbundenhet.

I intervjuer beskrivs att styrgruppen för närvarande omvandlats till en aktion barn och unga-grupp som träffas varje vecka för att samordna arbete och de förändrade förutsättningarna och utmaningarna som coronasituationen innebär. Samverkan inom den tillfälliga styrgruppen uppges fungera väl då information snabbt kan spridas mellan aktörerna och behov som uppstår kan hanteras omgående.

I överenskommelsen kring BUS anges även en BUS-arbetsgrupp som består av enhetschefer:

- Socialkontoret, Enhetschef, Barn och unga utredning
- KSON, Enhetschef, biståndsavdelningen
- Tiohundra, Enhetschef, Barn- och Ungdomspsykiatri (BUP)
- Tiohundra, Enhetschef, Barn- och Ungdomsmedicinsk mottagning (BUMM)
- Tiohundra, Enhetschef, Barnhabilitering och Öppen förskola
- Tiohundra, Enhetschef, 1:a linjen barn o ungdom 0-24 år psykiatri
- Barn- och Utbildningskontoret, Samordnare extraordinärt stöd och frånvaro

- Barn- och Utbildningskontoret, Enhetschef stöd och utveckling

Arbetsgruppen ska enligt överenskommelsen bland annat utarbeta gemensamma rutiner och riktlinjer för samarbete, identifiera problem/utvecklingsmöjligheter och lösa dem inom ramen för sitt mandat exempelvis tillsätta en temagrupp, besluta om insatser i individärenden som berör fler än två parter samt informera varandra om verksamhetsförändringar. Om arbetsgruppen inte kommer överens i ärenden, eller om arbetsgruppen ser behov av att ärenden ska hanteras på en högre nivå, ska dessa lyftas till styrgruppen för beslut. Gruppen ska enligt överenskommelsen träffas ungefär en gång per månad under skolterminerna, vilket också bekräftas i intervjuer.

I intervjuer framgår att samverkan inom ramen för BUS funnits i flera år men att den sedan 2018 på ett tydligare sätt formaliserats. BUS lyfts fram i intervjuer som det paraply under vilket all samverkan som rör barn och unga ska samlas.

Barn- och elevhälsans samverkan

I *Riktlinjer för Norrtälje kommuns centrala barn- och elevhälsa,* senast reviderad 2019-10-15, finns ett avsnitt för samverkan.

Där beskrivs att det inom den centrala barn- och elevhälsan finns en enhet för stöd och utveckling, det så kallade ESU-teamet. Information om teamet och hur beställning av insatser går till finns dokumenterat i *Rutin för beställning av insats från centrala barn- och elevhälsans ESU-team (enheten för stöd och utveckling)*, daterad 2020-03-02. Enheten erbjuder stöd i form av rådgivning, handledning och utbildning inom förskola, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Teamet genomför insatser på organisation-, grupp-, och individnivå. Beställning av insats från ESU görs av rektor eller av rektor utsedd person. I det ordinarie teamet ingår specialpedagog, arbetsterapeut och skolpsykolog. ESU-teamet samarbetar både internt och externt över professionsgränserna. ESU-teamet kan låna ut hjälpmedel i vissa fall men framförallt ge förslag på vad som kan införskaffas för att underlätta för barnet.

I riktlinjen för barn- och elevhälsan framgår att centrala barn- och elevhälsan även samverkar med aktörer utanför barn- och utbildningsförvaltningen i bland annat följande forum:

- Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON)
- Trygg i Norrtälje kommun, TiNK
- Socialtjänsten
- Hälso- och sjukvården
- Tandvården
- Specialpedagogiska skolmyndigheten
- Nordostkommuner för trygghetsarbetet
- Chefsnätverk för elevhälsa i nordostkommunerna (UNO)
- Särskolenätverk mitt
- Skolläkarnätverket
- Nätverk för gymnasieskolkuratorer
- Ledande skolsköterskor i Stockholms län

TiNK och dess samverkansuppdrag

I granskningen framkommer att Trygg i Norrtälje kommun, TiNK, är en viktig plattform för samverkan inom kommunen på en övergripande nivå. TiNK finns under kommunstyrelsen i kommunledningsförvaltningen och ansvarar för kommunens samlade trygghetsarbete utifrån Norrtälje kommuns trygghetspolicy, beslutad av kommunstyrelsen 2017-10-23. Policyn innehåller fyra strategiska inriktningar som tillsammans ska bidra till ett hållbart och systematiskt trygghetsarbete: Brottsförebyggande arbete, Folkhälsoarbetet, Integration-etablering och Våld i nära relation. Under varje inriktning listas fokusområden. Med bäring på granskningen nämns bland annat fokusområdena Trygg skolmiljö, Barns och ungas uppväxtvillkor samt Utbildning och språk.

Policyn beskriver att TiNK ansvarar för ledning, samordning, kommunikation, uppföljning och utvärdering. TiNK tillsammans med berörda nämnder, förvaltningar och Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje tar fram åtaganden och aktiviteter för trygghetsarbetet i gemensamma handlingsplaner. Vi har även tagit del av fyra dokument som mer ingående beskriver de olika strategierna. Som exempel kan nämnas strategin Brottsförebyggande arbete där ett av fokusområdena är Trygg skolmiljö. Fokusområdet beskrivs övergripande och det nämns som viktigt att ta fram en handlingsplan för att förebygga respektive hantera våld, hot och trakasserier.

TiNK finns inte med som aktör eller ansvarig i BUS-överenskommelsen men i dokumentet *Arbetsplattformar för samverkan hos TiNK* beskrivs TiNK:s roll i BUS. Det uppges att för att uppnå målsättningen för BUS-styrgruppen, som är att upprätthålla en kontinuerlig samverkan, bistår TiNK styrgruppen med en representant som medverkar samt håller i agendan under möten.

I dokument finns även ett antal andra arbetsplattformar listade där TiNK är sammankallande. För varje plattform listas vilka aktörer som ingår, vad syftet är samt hur ofta träffas ska hållas.

Den arbetsplattform som främst lyfts i intervjuer är områdesgrupperna. Det finns fem områdesgrupper uppdelade i Södra, Norra, Rimbo, Norrtälje stad samt Rodengymnasiet. Områdesgrupperna träffas ca tre gånger per termin och består av rektorer (från både kommunala och friskolor), rektorer för förskolan, elevhälsa (kurator/skolsköterska), polis, fritidsledare, fältsamordnare, kurator/barnmorska från ungdomsmottagning, socialkontorets mottagningsgrupp, Stödcentrum för unga brottsutsatta, Mini Maria samt strateger från TiNK.

Syftet med områdesgrupperna uppges vara att skapa snabba kontaktvägar mellan gruppens olika aktörer, få en aktuell lägesbild, samt fokusera på hur gruppen tillsammans kan utveckla det förebyggande arbetet med barn och unga. Samtalen sker utifrån grupp- och strukturell nivå.

I intervjuer framgår att det är positivt att dessa möten blir av och att det bra att träffa andra aktörer regelbundet. Vissa av de intervjuade beskriver en viss frustration i att dessa möten tenderar att stanna vid en nulägesbeskrivning och rapportering och att ett förebyggande arbete som har effekt inte kommer igång. I intervjuer med representanter

från skolan och socialtjänsten beskrivs vidare att ansvaret för samverkan på en övergripande nivå inte upplevs som tydligt, att det saknas riktlinjer som förtydligar TiNK:s ansvar i förhållande till barn- och utbildningskontoret och socialkontoret.

I nivån över områdesgrupperna finns TiNK-rådet. Rådet är ett chefsforum vars syfte är att informera om vad som händer i det förebyggande trygghetsarbetet utifrån den aktuella lägesbilden samt det som kommer fram i områdesgrupperna. Rådet ska kunna fatta beslut vid behov. Utifrån exempel på protokoll från TiNK-rådets möten framkommer att bland andra representanter från skola/elevhälsa, socialtjänsten, polisen, fritidsgårdarna och KSON deltar. Det framkommer att rådet diskuterar lägesbilden i de olika verksamheterna, inom olika projekt och i kommunen som helhet.

Exempel på övriga arbetsplattformar där TiNK är sammankallande, och som framkommer i dokumentationen:

- Lägesbildsmöten (bl a deltar kommunpolisen, fältsamordnare, ordningsvakter, räddningstjänsten och socialtjänsten för att få en gemensam bild av kommunens offentliga platser som upplevs otrygga)
- SPNN - Suicidpreventivt nätverk Norrtälje (bl a deltar polisen, räddningstjänsten, BUP, KSON, skolan/elevhälsan och socialtjänsten i syfte att bibehålla det upparbetade kunskapsläget samt sprida och inhämta information och omvärldsbevakning)
- Integrationsnätverk (bl a deltar skolan/elevhälsan, flyktinghälsan, kultur- och fritid och socialtjänsten i syfte att presenterad lägesbild och ta fram riktlinjer för fortsatt arbete.

3.1.2 Bedömning

Vår bedömning är att det delvis finns tillräckliga strukturer och riktlinjer för samverkan på övergripande nivå mellan aktörer inom kommunen.

Vi konstaterar att det finns en formaliserad samverkan kring barn och ungdomar som risker att fara illa i form av BUS-överenskommelsen och att den i flera delar är aktiv och upplevs välfungerande. Vi konstaterar dock att BUS-samverkan, eller annan samverkan inom området, på högsta förvaltningsnivå och politisk nivå inte är aktiv.

Vi konstaterar att TiNK har en övergripande samordningsfunktion i kommunens trygghetsarbete och att det finns forum där flera aktörer inom kommunen möts och kan diskutera frågor rörande barn och ungdomar som riskerar att fara illa, bland annat inom ramen för områdesgrupperna. Vi bedömer dock att ansvaret för samverkan på övergripande nivå gällande barn och ungdomar som riskerar att fara illa inte är helt tydliggjort. TiNK finns representerad i BUS styrgrupp men dess roll gentemot skola och socialtjänst är i övrigt inte formaliserad och berörda inom skola och socialtjänst upplever inte ansvarsfördelningen för samverkan mellan aktörer på en övergripande nivå som tydlig.

3.2 Samverkan på individnivå

Revisionsfråga 2: Finns det fastställda riktlinjer för hur samverkan ska ske på individnivå?

3.2.1 Iakttagelser

I genomförd dokumentgranskning och i intervjuer har det framkommit flera forum där samverkan på individnivå sker. Dessa handlar om SIP-möten (samordnad individuell plan där individen och dess vårdnadshavare samt berörda myndigheter deltar), samverkan vid frånvaro från skolan, individärenden i BUS-arbetsgrupp samt samverkan vid socialtjänstens utredning av barn och unga enligt 11 kap 1 § SoL av barn och unga.

Inom ramen för BUS-samverkan har det identifierats ett behov av strukturering och samordning gällande SIP-möten. BUS arbetsgrupp beskrivs ha fått i uppdrag att ta fram arbetsbeskrivning och mötesstrukturer för SIP. Utifrån arbetsgruppens förslag 2019-09-02 anställdes två SIP-samordnare vid årsskiftet 2019/2020. SIP-samordnarna hör till den centrala barn- och elevhälsan men finansieras gemensamt av socialnämnden, barn- och skolnämnden och KSON.

Vi har tagit del av funktionsbeskrivning för SIP-samordnare vilken t ex uppger att samordnaren ansvarar för att följa upp SIP på övergripande nivå, ta fram förslag på lokala riktlinjer och rutiner och fortskridande förbättra dessa, skapa möjlighet till dialog mellan verksamheterna samt förbereda, kalla, delta och leda SIP-möten.

Vi har även tagit del av gemensamma rutiner för SIP-möten där stegvisa instruktioner finns för planering, samordning och dokumentation framgår. Samtliga intervjuade uppger att den nya formen för SIP fungerar bra då SIP nu generellt initieras i ett tidigare skede vilket beskrivs gynna barnet och att insatser får effekt. Därtill beskrivs att färre individärenden behöver tas upp i BUS arbetsgrupp, då de istället har kunnat lösas inom ramen för SIP. Samtidigt lyfter representanter från skolan att det kvarstår en viss frustration där det upplevs som att problemen för individen i vissa falla hinner bli allt för stora innan samverkan och insatser även från socialtjänsten kommer till stånd. Sekretessen upplevs som en försvårande omständighet när det kommer till att samverka mellan verksamheterna, men ju tidigare ett SIP-möte kan hållas och sekretessen därigenom lyftas av vårdnadshavare, desto snabbare kan arbetet komma igång.

Det beskrivs även att digitaliseringen av orosanmälan, där länk finns i skolans elevhälsosystem, har underlättat arbetet mycket.

Socialtjänsten har även så kallade BBIC[1]-dokumentmallar för samverkan för att inhämta information och utlåtande i samband med utredningar enligt socialtjänstlagen. Dessa finns i olika varianter så som inriktning mot förskola, skola och hälso- och sjukvård. Socialtjänsten erbjuder även att den som är osäker på sin oro kan ta kontakt för rådgivning. I Norrtälje kommun är det mottagningsgruppen inom socialkontoret som är första instans för anmälningar och ansökningar och som även kan kontaktas för en första rådgivning och samverkan. Socialtjänsten besöker även samverkansparter,

[1] BBIC - barns behov i centrum. BBIC är ett arbetssätt som anpassat efter socialtjänstens regelverk och framtaget för socialtjänstens myndighetsutövning.

såsom skolor och BUP, och informerar personalen om anmälningsplikt samt om hur socialtjänsten hanterar inkomna orosanmälningar. Funktionen kallas Ansiktet utåt. Under åren 2018 och 2019 har kommunens skolor varit prioriterade inom detta vilket inneburit att alla skolor erbjudits ett besök. Under år 2020 är förskolor prioritet men på grund av Coronasituationen har detta varit svårt att genomföra. Istället ska digitala möten erbjudas framöver både till förskolor och skolor.

Inom skolverksamheten i Norrtälje kommun finns handlingsplan *Arbete med skolnärvaro*. I denna finns definitioner av problematisk frånvaro, risker vid frånvaro, preventiva insatser mot frånvaro samt rutiner för närvaroarbetet. Där framgår bland annat att skolan ska hantera fortsatt hög frånvaro eller längre frånvaro genom att person utsedd av rektor exempelvis specialpedagog eller kurator tillsammans med mentor utreder elevens situation enligt skollagen 7 kap 19a§. Anmälan till huvudman görs i samband med detta och via centrala barn- och elevhälsan men skolans ansvar kvarstår och arbetet kring eleven fortsätter. Vidare övervägs om orosanmälan till socialtjänsten ska göras och det framgår av handlingsplanen att konsultation med socialförvaltningen kan göras vid behov. Det framgår även att samverkan med andra parter kan göras efter samråd med vårdnadshavare så som till exempel habiliteringen, BUP och ungdomsmottagningen. När utredning och handlingsplan utarbetats för eleven ska dessa följas upp och utvärderas. Om det finns flera kompetenser och aktörer runt eleven ska ett samverkansmöte initieras av skolan. Detta innebär att vårdnadshavare får samtycka till ett SIP-möte, som behandlats i avsnittet ovan. Om SIP-mötet inte leder till åtgärder, kan ärendet, enligt handlingsplanen, lyftas upp till BUS-gruppen för att hitta lösningar till frånvaroproblemen.

I intervjuer omnämns Mobila skolteamet som en insats som socialtjänsten kan erbjuda för vissa individer med frånvaroproblematik. Insatsen är finansierad av både socialnämnden och barn- och skolnämnden. Det finns ingen aktuell dokumentation kring detta som vi har kunnat ta del av. I intervjuer beskrivs att samverkan och struktur för Mobila skolteamet håller på att ses över och ska utmynna i uppdaterade dokument för insatsen.

I intervjuer uppges att arbetet kring elever med frånvaro fungerar väl med den nya handlingsplanen och representanter från socialtjänsten upplever att anmälningarna till socialtjänsten är mer korrekta nu. Följden uppges också bli att insatsen Mobila skolteamet kommer rätt individer till del.

Inom skolan kan enheten för stöd och utveckling, ESU-teamet, inom den centrala barn- och elevhälsan, användas på individnivå och vad som kan beställas finns dokumenterat i rutinen för beställning. ESU-teamets arbete på individnivå handlar om SIP-samordning, skolpsykologisk bedömning, utredning med frågeställning om intellektuell funktionsnedsättning, rådgivning i specifikt ärende, handledning kring ett individärende samt hjälpmedel.

I intervjuerna framkommer att samverkan mellan kommunens aktörer på individnivå generellt upplevs fungera väl. Dock nämns att samverkan kan förbättras när det gäller ensamkommande barn, familjehemsplacerade barn och ungdomar, framför allt i de fall de kommer från annan kommun, samt kring barn och ungdomar med psykiatriska

diagnoser och som är i behov av behandling i samband med skolgången. Det uppges saknas formella riktlinjer strukturer för att på bästa sätt samverka kring dessa individer.

3.2.2 Bedömning

Vår bedömning är att det finns fastställda riktlinjer för hur samverkan ska ske på individnivå.

Vi konstaterar att det finns funktioner, riktlinjer och rutiner för hur samverkan ska ske på individnivå i form av SIP-samordnare, SIP-möten, socialtjänstens mallar och i arbetet med elever med hög frånvaro. Den formaliserade samverkan på individnivå upplevs generellt som välfungerande. Vi noterar att rutiner för Mobila är under framtagande.

Vi noterar att det beskrivs ett behov av formaliserade och förtydligade riktlinjer för samverkan med aktörer utanför kommunen, fram för att kring ensamkommande, familjehemsplacerade och barn och ungdomar från annan kommun och barn och unga med psykiatriska diagnoser i behov av behandling.

3.3 Analyser av behov av tidiga insatser samt åtgärder

Revisionsfråga 3: Finns det analyser av behov av tidiga insatser riktade till barn som riskerar att fara illa? Har det utifrån gjorda analyser vidtagits åtgärder?

3.3.1 Iakttagelser

Skolans och socialtjänstens analyser och insatser

De intervjuade representanterna från barn- och skolnämndens verksamheter och socialnämndens verksamheter säger sig inte delta i analyser kring behov av tidiga insatser på gruppnivå eller kan redogöra för vilka analyser som ligger bakom de insatser som finns i deras verksamheter och inom ramen för TiNK. Baserat på personalens erfarenheter och den omvärldsanalys som ligger i deras uppdrag, görs dock löpande informella analyser av vilka åtgärder som fungerar och vilka åtgärder som motsvarar behoven.

Representanter från socialtjänsten beskriver att de ansvarar för de insatser som föregås av anmälan/ansökan och leder till beviljad insats. De insatser som finns att tillgå har tagits fram utifrån kunskap i organisationen och exempelvis på basis av externa forskningsrapporter kring insatser. Bland annat finns insatser inom socialkontorets MiniMaria-mottagning som riktar sig till barn och unga som har problem med alkohol eller droger, och inom tidigare nämnda Mobila skolteamet.

Inom socialkontoret uppges det vara en utmaning att kvalitetsledningssystemet saknar koppling till ett uppföljningssystem. Med anledning av detta försvåras uppföljning och djupgående analyser. Analyser genomförs inom verksamheten men de djupgående analyserna är svåra att genomföra då stödsystem och stödfunktion saknas. Det befintliga kvalitetsledningssystemet beskriver rutiner men det finns inget systemstöd för att samlat arbeta med avvikelser och analyser på en djupare nivå vilket skulle vara möjligt på både avdelnings- och förvaltningsnivå med ett sådant stödsystem. Vidare framhålls att det inte finns någon stabsfunktion eller liknande som har till uppgift att utföra analyser.

Skolans representanter lyfter fram hälsosamtalen som en form av tidig insats. Hälsosamtal genomförs av skolsköterska i förskoleklass, årskurs 4, årskurs 7 och årskurs 1 på gymnasiet. Därtill genomförs en extra hälsokontroll i årskurs 2. Både elever och deras vårdnadshavare svarar på enkäterna. Resultat från hälsosamtalen har tidigare inte analyserats och följts upp på aggregerad nivå, men detta arbete ska påbörjas under 2020.

Skolan har också beviljats medel från specialpedagogiska skolmyndigheten och genomfört en utbildningssatsning för all pedagogisk personal och elevhälsopersonal kring bemötande, pedagogiska strategier och lågaffektivt bemötande av barn, elever med NPF (neuropsykiatrisk funktionsnedsättning) samt vårdnadshavare. Satsningen kan anses vara en förebyggande och tidig insats för barn och ungdomar som riskerar att fara illa.

TiNK:s analyser och insatser

TiNK, i samverkan med skolorna, genomför en trygghetsanalys på tre av de kommunala skolorna i kommunen. Fokus i analysen är på att kartlägga hur säkerhets- och trygghetsarbetet bedrivs i dagsläget, skolans nivå vad gäller den fysiska miljöns nio olika teman som påverkar tryggheten, otrygga platser i skolornas inre och yttre miljö samt att föreslå konkreta åtgärder för att öka tryggheten. Projekten beskrivs av det intervjuade som givande och för en av skolorna kommer projektet att avslutas under våren 2020 då det anses att tryggheten har ökat genom projektet. För de två resterande skolorna kommer projektet att fortlöpa och eventuella ytterligare skolor ska inkluderas i projektet.

I intervjuer framgår att TiNK-enkäten genomförs varje år bland barn och unga, vilken resulterar i en analys kring vilka riskområden som finns bland kommunens unga. Resultatet diskuteras i de olika samverkansforum som TiNK leder. Metoder och arbetssätt för att förebygga riskerna kartläggs och implementeras så småningom via samverkansforumen enligt intervju. De metoder och arbetssätt som kommunen valt att implementera anges vara beprövade och utvärderade och de intervjuade uppger att det finns arenor för att få ut information och nya arbetssätt på ett effektivt sätt i och med TiNK:s funktion. Det betonas dock att det är komplext att utvärdera effekter av insatser då kommunen arbetar med ett långsiktigt perspektiv och att det på så sätt är svårt att peka ut en enskild insats effekt.

I senaste TiNK-enkäten från 2019 framkommer att 15 skolor har deltagit och att frågeområdena berör ANDTS-området, nätet, hälsa, trivsel och trygghet, fritid samt våld. Resultatet för varje område analyseras kortfattat och i relation till tidigare års resultat. Vi har inte tagit del av några vidtagna insatser till följd av enkätresultatet.

Av intervjuer framkommer att det är TiNK som har uppdraget att ta fram förebyggande och tidiga insatser på gruppnivå, och därmed också analysera behoven bakom insatserna. Representanter från TiNK uppger att det operativa arbetet med förebyggande och tidiga insatser riktade till barn och unga visserligen sker i form av fältsamordnarna och olika kampanjer med aktuella ämnen inom folkhälsa och brottsförebyggande trygghetsarbete. Dock upplever representanter från TiNK att det i övrigt saknas en social insatsgrupp som kan sättas in för en specifik grupp av

individer/ett område som identifierats. Det saknas i nuläget insatser för de barn och ungdomar som är i riskzonen men som inte aktualiserats inom socialtjänsten ännu. Det upplevs otydligt vem som har samordningsansvar för denna grupp av individer i riskzon.

3.3.2 Bedömning

Vår bedömning är att det inte finns analyser av behov av tidiga insatser riktade till barn som riskerar att fara illa.

Vi konstaterar att vi inte har kunnat ta del av några skriftliga analyser av behov av tidiga insatser riktade till barn som riskerar att fara illa. Vi bedömer att det inte är tydliggjort vem som ansvarar för att analyser kommer till stånd eller vem som ansvarar för att det saknas mer operativa tidiga insatser för de barn och ungdomar som ännu inte kommit i kontakt med socialtjänsten.

Vi ser positivt på att hälsosamtalen inom skolorna ska börja följas upp och analyseras för att eventuella åtgärder ska kunna sättas in, samt att TiNK-enkäten genomförs och svaren analyseras.

3.4 Uppföljning av resultat

Revisionsfråga 4: Följs resultatet av arbetet inom området upp?

3.4.1 Iakttagelser

Uppföljning av samverkan på övergripande nivå

I den lokala BUS-överenskommelsen anges att denna ska revideras vid behov en gång per år av den lokala styrgruppen. Vi har inom ramen för granskningen tagit del av en lokal BUS-överenskommelse som är daterad 2018. I den framgår att en lokal överenskommelse initialt tecknades 2009 och tidigare har denna reviderats 2012, 2014 samt 2018. I planen framgår att styrgrupp och arbetsgrupp har gemensamt planerings- och uppstartsmöte i september varje år för att sätta planering för kommande skolår, samt gemensam utvärdering i maj. Uppföljning ska ske årligen i den politiska samverkansgruppen. Underlaget för uppföljning tas dessförinnan fram av BUS-styrgruppen med hjälp av BUS-arbetsgruppen.

I intervjuer framgår dock att uppföljning av BUS-överenskommelsen och den samverkan som denna syftar till, inte är genomförd under det senaste året, varken på politiska nivå eller styr-/arbetsgruppsnivå. Det uppges dock att uppföljning av arbetet inom BUS-arbetsgruppen ska ske under våren 2020. TiNK som sammankallande aktör för BUS styrgrupp ska utvärderas efter sommaren 2020.

Någon uppföljning av TiNK och dess samverkansfunktion har inte genomförts.

Uppföljning av samverkan på individnivå

Det är främst genom uppföljande SIP-möten där både skola och socialtjänst deltar som samverkan och ansvarsområden uppdelade mellan de olika aktörerna följs upp.

Enligt rutin för SIP-samordning ska ett uppföljande SIP-möte bokas under det aktuella SIP-mötet för att följa upp nya insatser och de ansvarsområden som tilldelats under

mötet. Vid uppföljande SIP tas eventuella förändringar upp och nya insatser tas fram vid behov och uppföljningar bokas. Det är först då det inte finns några kvarstående behov som ärendet avslutas.

Den nya SIP-strukturen och funktionen med SIP-samordnare uppges ännu vara för ny för att ha hunnit följts upp, men att samverkan på individnivå ska utvärderas framöver.

Som tidigare nämnt pågår en översyn och uppföljning av samverkan inom ramen för Mobila skolteamet för att denna insats bättre ska motsvara behoven.

Skolan följer upp och utvärderar utredning vid frånvaro samt den handlingsplan som utarbetats. Utifrån dessa dokument sker strikta uppföljningar på varje enskild skola. I intervjuer framgår att uppföljning på individnivå har blivit bättre med det nya elevhälsosystemet.

Uppföljning av tidiga insatser

Både socialtjänst och skola uppges följa upp sina insatser med barnet och vårdnadshavare utifrån de rutiner som gäller för respektive insats/process.

Representanter från skolan uppger att det framträder mönster kring insatser för att främja närvaro/motverka frånvaro av den kartläggning som nu görs på individnivå. Arbetssättet enligt handlingsplanen är ännu för nytt för att följa upp men förhoppningen är att det kommer att generera insikter om vilka insatser som fungerar mer generellt.

Inom socialtjänsten sker det systematiskt en uppföljning av situationen för den enskilde individen och en bedömning om den beviljade insatsen ger önskvärd effekt eller inte. Däremot sker inte någon aggregerad uppföljning där analyser görs av det samlade resultatet av olika insatser samt om samverkan mellan olika aktörer i kommunen har fungerat på så sätt som varit avsett. Som framgår av revisionsfråga 3 är detta till stor del beroende av att det saknas ett uppföljningssystem kopplat till kvalitetsledningssystemet inom socialförvaltningen. Det beskrivs dock pågå ett arbete för att ta fram egna mallar och strukturer för ett eget uppföljningssystem, där även projektet med RPA[2] och AI är en del, för att sedan kunna genomföra önskade analyser. Dock saknas fortsatt ett systemstöd.

Vi har i granskningen inte tagit del av någon uppföljning av TiNK:s arbete kring tidiga insatser för gruppen barn och unga som riskerar att fara illa. TiNK som funktion inom kommunen håller på att utvärderas av forskare vid Uppsala Universitet under 2020. Utvärderingen ska utmynna i en beräkning av vad kommunen tjänat på att samordna sitt trygghetsarbete inom ramen för TiNK.

[2] Robotic Process Automation

Nämndernas uppföljning

Barn- och skolnämnden
Barn- och skolnämnden tar del av rapporterar om sitt arbete i samband med verksamhetsplan, månadsrapporter, delårsrapport och i verksamhetsberättelse för årsbokslutet. Därtill delges nämnden muntlig information från förvaltningen löpande.

I intervjuer framgår att barn- och skolnämnden tar del av rapportering kring hur det går med trygghetsanalyserna på de tre aktuella skolorna. Det är TiNK som uppges ansvara för arbetet och materialet kring detta men ledningsrepresentant från barn- och utbildningsförvaltningen rapporterar arbetet till nämnden. Vi har inte kunnat verifiera rapportering i nämndens protokoll.

Socialnämnden
Socialnämnden tar del av rapporterar om sitt arbete i samband med verksamhetsplan, månadsrapporter, delårsrapport och i verksamhetsberättelse för årsbokslutet. Därtill delges nämnden muntlig information från förvaltningen löpande. Enligt intervju tar socialnämnden även del av så kallade öppna jämförelser där statistik från kommuner i hela Sverige kan jämföra kvalitet med hjälp av olika indikatorer på bland annat socialtjänstområdet. Dessa kan användas som en grund för att följa upp, analysera och utveckla verksamheten när det gäller samverkan kring barn och unga som riskerar att fara illa. I intervju uppges att denna information ibland sammanställs från verksamheten och skriftligen eller muntligen lämnas under sammanträde beroende på nämndens intresse och om någon indikator sticker ut. Detta har dock inte gjorts under 2019 eller 2020.

Som framgått ovan finns ett uttalat behov av ett system för kvalitetsledning, utvärdering och uppföljning för att verksamheten inte ska behöva arbeta med att bygga upp egna exceldokument och andra tidskrävande metoder när de ska skapa underlag för rapportering till nämnd.

TiNK:s rapportering

Ansvarig chef för TiNK uppges ha varit och berättat generellt om TiNK:s arbete vid några av kommunens nämnder. I socialnämndens protokoll kan verifieras att nämnden delgetts information från TiNK och polisen 2019-09-12.

Representanter från TiNK uppger att ett lokalt BRÅ (brottsförebyggande råd) ska starta upp igen under 2020, efter några år av inaktivitet. Där ska politiker och ledning från flertalet av kommunens nämnder, KSON, polisen med flera delta. TiNK ska leda mötena och förmedla information kring det långsiktiga arbete som bedrivs. TiNK har efterfrågat ett sådant forum för att kunna rapportera kring sitt uppdrag till de politiska ledningar som berörs.

3.4.2 Bedömning
Vår bedömning är att resultatet av arbetet inom området inte följs upp.

Vi konstaterar utifrån protokollsgranskning att uppföljning av samverkan på övergripande nivå gällande barn och unga som riskerar att fara illa inte genomförts enligt BUS-överenskommelsens eller i övrigt.

Vi noterar att en uppföljning av ansvarsfördelningen inom samverkan för barn och unga som riskerar att fara illa är påkallad. Dels på grund av att vi för revisionsfråga 1 konstaterat att ansvarsfördelningen för samverkan mellan aktörer på en övergripande nivå upplevs som otydlig. Dels för att vi för revisionsfråga 3 konstaterat att det inte är tydliggjort vem som ansvarar för att analyser av behov av tidiga insatser kommer till stånd eller vem som ansvarar för att åtgärda att det saknas mer operativa tidiga insatser för de barn och ungdomar som ännu inte kommit i kontakt med socialtjänsten.

Vi noterar att socialnämnden tagit del av muntlig information från TiNK medan barn- och skolnämnden inte har gjort det.

4. Revisionell bedömning

Vår samlade bedömning är att barn- och skolnämnden och socialnämnden inte helt säkerställer en ändamålsenlig samverkan för barn och ungdomar som riskerar att fara illa.

Vår bedömning grundar sig på iakttagelser och bedömningar för respektive revisionsfråga vilka framkommer i rapporten.

4.1 Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till barn- och skolnämnden samt socialnämnden:

- Säkerställa att BUS-samverkan på högsta förvaltningsnivå och politisk nivå är aktiv och välfungerande.
- Säkerställa att BUS-överenskommelsen och övrig samverkan på området utvärderas.
- Säkerställa att ansvarsfördelningen gällande uppföljning, analys och insatser för barn och unga som riskerar att fara illa tydliggörs, vilket bland annat innebär att TINK:s roll i relation till övriga aktörer inom BUS specificeras.
- Säkerställa att det sker en gemensam analys avseende behov av tidiga insatser och att det utifrån denna vidtas åtgärder.

5. Bilaga

Följande dokument har beaktats inom ramen för granskningen:

- Norrtälje kommuns Mål och budget 2020-2022
- BUS-överenskommelse 2018
- Riktlinjer för barn- och elevhälsans systematiska kvalitetsarbete
- Rutiner SIP
- SIP-samordnare uppdragsbeskrivning
- SIP-samordning BUS
- Underlag beställning av insats från ESU-teamet
- Handlingsplan arbete med frånvaro
- Rutin för utredning av frånvaro
- Skolplikt folder
- Frågor i hälsosamtalen
- Fyren - utdrag ur processen Utreda och besluta barns behov
- Fyren - utdrag ur processen Upprätta samordnad individuell plan
- Arbetsplattformar för samverkan hos TiNK
- Policy för trygghetsarbetet i Norrtälje kommun
- Strategi Brottsförebyggande
- Strategi Integration
- Strategi för arbetet mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer
- Strategi för folkhälsoarbetet i Norrtälje kommun
- Förbättringar och utmaningar - TiNK-enkäten 2019
- Trygghetsanalys för Hallstaskolan, Lännaskolan och Rodengymnasiet
- Slutredovisning Utvecklingsprojekt SPSM

2020-06-10

Carin Hultgren *Uppdragsledare*	*Ellen Röllgårdh* *Projektledare*

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Norrtälje kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 12 februari 2020. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.